

QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA
IMHALLEF
ONOR. JOSEPH AZZOPARDI LL.D.

Illum il-Ġimgħa, 27 t'Ottubru 2017

Kawża Nru: 10

Rikors Ġuramentat Nru: 81 / 11 JA

**Carmelo Gauci, Anthony Gauci, Alfred
Gauci u Victor Gauci**

-vs-

- 1. Carmel u Sylvia konjuġi Grima;**
- 2. Mario Borg f'ismu proprju u eżerċitanti l-kummerċ bħala Regent Group, u kif ukoll għannom u in rappreżentanza tas-soċjeta' kummerċjali M & R Holdings Limited (C-30612) li giet imsejha fil-kawża b'digriet tat-22 ta' Ġunju 2011;**
- 3. Salvu Grech;**
- 4. Isaac Grima u Bertu Grima f'isimhom proprju u f'isem il-kumpanija B. Grima & Sons Ltd (C-34602);**

5. Jimmy Vassallo;

6. Paul Abdilla

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fis-26 ta' Jannar 2011 li permezz tiegħu l-atturi ppremettew:

Dikjarazzjoni dwar l-oġġett tal-kawża

Illi l-atturi huma proprjetarji u possessuri minn żmien antik u mill-antenati tagħhom tal-porzjon art f'San Pawl il-Baħar, adjaċenti ma' proprjeta' tal-Uffiċċju Kongunt, liema proprjeta' tal-Uffiċċju Kongunt hija magħrufa Tal-Imghażqa.

Illi din il-proprjeta' tal-atturi hija tal-kejl ta' *circa* 850 m.k., jew 0.75 tonniet, indikata bil-kulur isfar fl-annessa pjanta (Dok. A) u li tmiss mil-lvant ma' proprjeta' tal-konvenuti Grima u mit-tramuntana, majjistral u punent ma' proprjeta' ta' l-Uffiċċju Kongunt.

Illi l-atturi regolarment jeżerċitaw pussess fuq din l-art, tant li anke jikkultivawha u ħadu s-sussidju fuqha.

Illi l-pussess tal-atturi minn dejjem kien manifest, pubbliku u bl-ebda mod interrott.

Raġunijiet tat-Talbiet

Illi għall-ħabta tal-15 ta' Jannar 2011, il-konvenuti jew min minnhom, b'mod abbużiv u b'detriment għad-drittijiet tal-istess atturi daħlu fl-imsemmija proprjeta' u huma jew persuni inkarigati minnhom bdew iħammluha u di fatti illum saħansitra niżlu sal-blat, u dan kif ha jiġi ppruvat fil-kors tal-kawża.

Illi l-aġir tal-konvenuti jew min minnhom jikkostitwixxi kjarament spoll riċenti u privileġġjat *di fronte* tal-atturi u dan *ai termini* tal-Artikolu 535 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi dan ix-xogħol il-konvenuti jew min minnhom għamluh *ciononostante* hemm pendenti kontra tagħhom talba għall-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni bin-numru 33/2011/1 li sakemm giet preżentata din il-kawża kien għadu mhux degretat.

Talbiet

Għaldaqstant l-esponenti qegħdin bil-qima jitolbu lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex jogħgobha għar-raġunijiet fuq imsemmija prevja kull dikjarazzjoni ta' responsabbilta' opportuna:

1. Tiddikjara li l-aġir fuq imsemmi tal-konvenuti jew min minnhom meta nvadew l-art fuq imsemmija jammonta għal spoll privileġġjat u riċenti fit-termini tal-Artikolu 535 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta *di fronte* tal-atturi.
2. Tordna u tikkundanna lill-istess konvenuti jew min minnhom sabiex fi żmien qasir u perentorju *occorrendo* b'opera ta' periti nominandi jagħmlu dawk ix-xogħlijiet kollha neċessarji sabiex jirripristinaw l-art in kwistjoni għall-*istatus quo ante*.
3. Fin-nuqqas li l-konvenuti jew min minnhom jagħmlu dak lilhom ordnat fit-tieni talba tal-preżenti, l-atturi jiġu hekk awtorizzati jagħmlu dawk ix-xogħlijiet kollha neċessarji għall-fini tat-tieni talba, u dan a spejjeż tal-istess konvenuti jew min minnhom.
4. Fl-eventwalita' li l-atturi ikollhom jagħmlu x-xogħlijiet huma kif inghad aktar 'il fuq, l-istess konvenuti jew min minnhom jiġu kkundannati jhallsu lill-istess atturi dawk l-ammonti ta' flus li jkunu nefqu sabiex jirripristinaw l-art in

kwistjoni, u dan wara li ssir valutazzjoni minn perit nominat minn din l-Onorabbli Qorti biex jaċċerta li dawn l-ispejjeż intefqu.

Bl-ispejjeż u bil-konvenuti jew min minnhom ingunti minn issa għas-subizzjoni, inklużi dawk tal-mandat ta' inibizzjoni numru 33/2011/1, u bla preġudizzju għal kull azzjoni oħra ta' disprezz lejn l-awtorita' tal-Qorti mill-konvenuti jew min minnhom.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-atturi u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti Carmel u Sylvia konjuġi Grima ppreżentata fil-11 ta' Marzu 2011 fejn eċċepew:

1. Illi preliminarjament il-ġudizzju ma huwiex integru *stante* li hemm sidien oħra, ben noti għar-rikorrenti, u li ma humiex intimati f'dawn il-proċeduri. L-intimati konjuġi Grima ma humiex il-proprjetarji waħedhom tal-art in kwistjoni, kif lanqas ma huma l-intimati l-oħra mharrka. Għalhekk din l-azzjoni hija żgur perenta fil-konfront ta' sidien oħra mhux imharrka f'dawn il-proċeduri. Tali ismijiet kienu faċilment magħrufa, iżda r-rikorrenti qabdu u mexxew kontra wħud mis-sidien biss!
2. Fit-tieni lok u wkoll preliminarjament, il-korrezzjoni awtorizzata magħmula mir-Registatur tal-Qorti fl-1 ta' Frar 2011, u allura sitt ijiem wara li giet ippreżentata l-kawża odjerna, hija irrita u nulla. L-atturi żiedu konvenut (is-socjeta' M & R Holdings Limited C-30612 f'dan il-każ) wara l-preżentata tar-rikors maħluf, u allura messhom talbu l-awtorizzazzjoni tal-Qorti. Dan ma għamluhx u qabdu u żiedu konvenut bl-intervent tar-Registatur tal-Qorti.
3. Fil-mertu jingħad li t-talbiet tar-rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt *stante* li l-intimati ma kkommettew l-ebda spoll fil-konfront tar-rikorrenti.

4. Illi f'kull każ, r-rikorrenti jridu jissodisfaw it-tlett rekwiżiti meħtieġa sabiex din l-azzjoni tagħhom tirnexxi. Mill-provi li sejrjn iressqu l-intimati għandu jirriżulta li l-elementi kostituttivi kollha, jew uħud minnhom, ta' din l-azzjoni ma ġewx sodisfatti.
5. *Dato ma non concesso* li din l-azzjoni tirnexxi, anke in vista tal-ewwel eċċezzjoni mogħtija, din l-Onorabbli Qorti, dejjem bid-dovut rispettu, ma tista qatt tordna sabiex il-proprjeta' li r-rikorrenti qegħdin jallegaw li ġiet turbata terġa' tiġi ripristinata l-għaliex l-art in kwistjoni ma tappartjenix biss lill-intimati iżda lil terzi mhux imħarrka f'dawn il-proċeduri.
6. Salv risposti ulterjuri.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti Isaac Grima, Bartolomeo Grima u B. Grima And Sons Limited ipprezentata fis-16 ta' Marzu 2011, fejn eċċepew illi t-talbiet tar-rikorrenti fil-konfront tagħhom għandhom jiġu miċhuda għas-segwenti raġunijiet:

1. Illi *in linea preliminari*, il-kawża kif impostata fil-konfront tal-esponenti hija improponibbli u ma tistax tirnexxi. Dan peress li fir-rikors ġuramentat tagħhom ir-rikorrenti jsostnu li l-esponenti kkommettew spoll privileġġjat fil-konfront tagħhom fuq l-art kollha tal-kejl ta' *circa* 850 m² mertu ta' din il-kawża, mentri r-rikorrenti jafu li kwalsiasi interess li għandhom l-esponenti fuq l-art in kwistjoni tikkonċerna biss żewġ *plots* ferm iżgħar, u li parti minnhom biss tiffirma parti mill-art mertu ta' din il-kawża. Dawn il-*plots* gew akkwistati mill-kumpanija B. Grima And Sons Limited (C 34602) biss mingħand diversi vendituri, fosthom l-intimati l-oħra Carmelo u Salvina Grima, permezz ta' att

tat-30 ta' Novembru 2010 ippubblikat min-Nutar Reuben Debono;

2. Illi subordinatament, u dejjem *in linea preliminari*, għar-ragunijiet fuq premessi, it-talbiet tar-rikorrenti, in kwantu jikkoncernaw l-art kollha tal-kejl ta' *circa* 850m², ma jistgħux jintlaqgħu fil-konfront tal-esponenti;
3. Illi bla ħsara għas-suespost, u dejjem *in linea preliminari*, l-esponenti Isaac Grima għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju peress li l-involviment tiegħu fir-rigward tal-art mertu ta' din il-kawża dejjem kien in rappreżentanza tal-kumpanija B. Grima And Sons Limited, ta' liema huwa Direttur, rappreżentant u azzjonista, u dan kif ser jirriżulta mill-provi li ser jingiebu waqt is-smiegħ ta' din il-kawża;
4. Illi bla ħsara għas-suespost, u dejjem *in linea preliminari*, l-esponenti Bartolomeo Grima għandu jiġi wkoll liberat mill-osservanza tal-ġudizzju peress li l-unika konnessjoni u interess li għandu fir-rigward tal-art mertu ta' din il-kawża huwa biss bħala azzjonista (u mhux Direttur jew rappreżentant) tal-kumpanija B. Grima And Sons Limited, u dan kif ser jirriżulta mill-provi li ser jingiebu waqt is-smiegħ ta' din il-kawża;
5. Illi bla ħsara għas-suespost, fuq il-mertu, mill-provi li ser jingiebu waqt is-smiegħ ta' din il-kawża ser jirriżulta li ma jeżistux ir-rekwiżiti meħtieġa sabiex tirnexxi azzjoni ta' spoll;
6. Illi bla ħsara għas-suespost, fi kwalunkwe każ, mill-provi li ser jingiebu waqt is-smiegħ ta' dan il-kawża ser jirriżulta li l-esponenti ma kkommettew ebda spoll fil-konfront tar-rikorrenti;
7. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri skond il-liġi.

Bl-ispejjeż kollha kontra r-rikorreni.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut Salvatore Grech ippreżentata fil-15 ta' Marzu 2011, fejn eċċepixxa:

1. Illi *in linea preliminari*, il-kawża kif impostata fil-konfront tal-esponenti hija improponibbli u ma tistax tirnexxi. Dan peress li fir-rikors ġuramentat tagħhom ir-rikorreni jsostnu li l-esponenti kkommetta spoll privileġġjat fil-konfront tagħhom fuq l-art kollha tal-kejl ta' *circa* 850 m² mertu ta' din il-kawża, mentri r-rikorreni jafu li kwalsiasi interess li għandu l-esponenti fuq l-art in kwistjoni tikkoncerna biss żewġ *plots* ferm iżgħar, u li parti minnhom biss tifforma parti mill-art mertu ta' din il-kawża. Dawn il-*plots* ġew akkwistati flimkien ma' martu Maria Dolores Grech (I.D. 365564M) mingħand diversi vendituri, fosthom l-intimati l-oħra Carmelo u Salvina Grima, permezz ta' att tat-30 ta' Novembru 2010 ippubblikat min-Nutar Reuben Debono;
2. Illi subordinatament u dejjem *in linea preliminari*, għar-raġunijiet fuq premessi, it-talbiet tar-rikorreni, in kwantu jikkoncernaw l-art kollha tal-kejl ta' *circa* 850 m², ma jistgħux jintlaqgħu fil-konfront tal-esponenti;
3. Illi bla ħsara għas-suespost, fuq il-mertu, mill-provi li ser jingiebu waqt is-smiegħ ta' din il-kawża ser jirriżulta li ma jeżistux ir-rekwiżiti meħtieġa sabiex tirnexxi azzjoni ta' spoll;
4. Illi bla ħsara għas-suespost, fi kwalunkwe każ, mill-provi li ser jingiebu waqt is-smiegħ ta' dan il-kawża ser jirriżulta li l-esponenti ma kkommetta ebda spoll fil-konfront tar-rikorreni;
5. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri skond il-liġi.

Bl-ispejjeż kollha kontra r-rikorrenti.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut Mario Borg ippreżentata fl-24 ta' Marzu 2011, fejn eċċepixxa:

1. Preliminarjament illi l-korrezzjoni ossia zieda magħmula fir-rikors promotur fl-1 ta' Frar 2011 mir-Registratur hija irritwali, nulla u bi ksur tal-Artikolu 176 (1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili *stante* li ma saritx bl-awtorizzazzjoni tal-Qorti. Konsegwentement għandha tiġi mneħħija mill-atti.
2. Preliminarjament u bla preġudizzju, illi r-rikors promotur huwa irritu u null peress li mhux konformi mal-artikolu 161 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili in kwantu l-atturi qed jittentaw jippromwovu f'azzjoni waħda diversi kawzi ta' spoll fir-rigward ta' diversi allegati atti ta' spoll, allegatament kommessi minn diversi persuni fuq diversi porzjonijiet diviżi ta' artijiet indipendentement wiehed mill-iehor.
3. Preliminarjament u bla preġudizzju, illi r-rikors promotur huwa irritu u null ukoll peress li mhux konformi mal-artikoli 156 u 161 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili peress li l-atturi qed jittentaw jippromwovu f'azzjoni waħda diversi kawzi ta' spoll fir-rigward ta' diversi allegati atti ta' spoll, allegatament kommessi minn diversi persuni fuq diversi porzjonijiet diviżi ta' artijiet indipendentement wiehed mill-iehor, mingħajr ma dan hu spjegat ċar u sewwa fir-rikors ġuramentat.
4. Preliminarjament u bla preġudizzju, illi l-gudizzju ma hux integru in kwantu d-diversi artijiet mertu tal-kawża odjerna huma okkupati minn terzi li ma humiex imħarrkin f'dawn

il-proċeduri. Konsegwentement il-konvenuti għandhom jiġu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju.

5. Bla preġudizzju, illi mhux minnu li l-esponent ikkommetta spoll fil-konfront tal-atturi.
6. Bla preġudizzju, illi l-azzjoni attriċi hija preskritta ossia perenta *ai termini* tal-artikolu 535 tal-Kodiċi Ċivili.
7. Illi mhux minnu dak allegat mill-atturi illi l-esponenti aġixxa bi ksur tal-mandat ta' inibizzjoni numru 33/2011/1.
8. Illi l-esponent jaf bil-fatti premessi.

Salvi eċċezzjonijiet oħra.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti Jimmy Vassallo u Paul Abdilla ppreżentata fil-15 ta' April 2011 fejn eċċepew:

1. Illi *in linea preliminari*, l-esponenti mhumiex il-legittimi kuntraditturi *stante* illi huma aġixxew, taht l-inkarigu espress mogħti minn uħud mill-konvenuti, bħala kuntratturi sabiex jeseġwixxu xi xogħlijiet f'parti żgħira mill-art mertu tal-kawża, u għaldaqstant l-esponenti għandhom jiġu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju.
2. Illi *inoltre*, l-improponibbilita' tat-talbiet attriċi fil-konfront tal-esponenti *stante* illi, in kwantu kuntratturi li m'għandhomx interess dirett, huma ma jistgħu qatt jiġu kkundannati għal xi forma ta' ripristinu;
3. Illi *di piu'* u kif ukoll *in linea preliminari*, iżda mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-improponibbilita' tat-talbiet attriċi *stante* illi l-esponenti ġew imqabba jagħmlu xogħlijiet fuq parti żgħira mill-art mertu tal-kawża u mhux

fuq l-art ta' *circa* 850m² kif qed jiġi allegat fir-rikors ġuramentat promotur;

4. Illi fil-mertu u mingħajr preġudizzju għas-suespost, ma jissussistux l-elementi meħtieġa fil-liġi sabiex tirnexxi l-azzjoni ta' spoll intentata mill-atturi;
5. Illi fil-mertu wkoll, l-esponenti ma wettqu l-ebda spoll fil-konfront tal-atturi;
6. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri skond il-liġi;

Bli-ispejjeż kollha kontra r-rikorrenti.

Rat id-digriet tat-22 ta' Ġunju 2011 li permezz tiegħu ġiet imsejja fil-kawża s-socjeta' M & R Holdings Limited.

Rat ir-risposta ġuramentata tas-socjeta' M & R Holdings Limited ipprezentata fl-1 ta' Dicembru 2011, li permezz tagħha eċċepiet:

1. Preliminarjament illi l-azzjoni attrici hija preskritta ossia perenta *ai termini* tal-artikolu 535 tal-Kodiċi Ċivili *stante* illi l-kumpanija eċċipjenti ddaħhlet fil-kawża odjerna b'digriet ta' din l-Onorabbli Qorti tat-22 ta' Ġunju 2011, hames xhur wara li ġiet intavolata l-kawża odjerna bil-konsegwenza illi kienu għaddew aktar minn xahrejn mill-jum tal-allegat spoll.
2. Illi l-korrezzjoni ossia zieda magħmula fir-rikors promotur fl-1 ta' Frar 2011 mir-Registratur hija irritwali, nulla u bi ksur tal-Artikolu 176 (1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili *stante* li ma saritx bl-awtorizzazzjoni tal-Qorti. Konsegwentement għandha tiġi mneħħija mill-atti.
3. Preliminarjament u bla preġudizzju, illi r-rikors promotur huwa irritu u null peress li mhux konformi mal-artikolu 161

tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili in kwantu l-atturi qed jittentaw jipromwovu f'azzjoni waħda diversi kawżi ta' spoll fir-rigward ta' diversi allegati atti ta' spoll, allegatament kommessi minn diversi persuni fuq diversi porzjonijiet diviżi ta' artijiet indipendentement wieħed mill-ieħor.

4. Preliminarjament u bla preġudizzju, illi r-rikors promotur huwa irritu u null ukoll peress li mhux konformi mal-artikoli 156 u 161 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili peress li l-atturi qed jittentaw jipromwovu f'azzjoni waħda diversi kawżi ta' spoll fir-rigward ta' diversi allegati atti ta' spoll, allegatament kommessi minn diversi persuni fuq diversi porzjonijiet diviżi ta' artijiet indipendentement wieħed mill-ieħor, mingħajr ma dan hu spjegat ċar u sewwa fir-rikors ġuramentat.
5. Preliminarjament u bla preġudizzju, illi l-ġudizzju ma hux integru in kwantu id-diversi artijiet mertu tal-kawża odjerna hurna okkupati minn terzi li ma humiex imħarrkin f'dawn il-proċeduri. Konsegwentement il-konvenuti għandhom jigu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju.
6. Bla preġudizzju, illi mhux minnu li l-esponent ikkommetta spoll fil-konfront tal-atturi.
7. Illi mhux minnu dak allegat mill-atturi illi l-esponenti aġixxa bi ksur tal-mandat ta' inibizzjoni numru 33/2011/1.
8. Illi l-esponent jaf bil-fatti premessi.

Salvi eċċezzjonijiet oħra.

Rat ir risposta ġuramentata ulterjuri tal-konvenuti Carmelo u martu Salvina Grima ppreżentata fit-23 ta' Marzu 2012, li permezz tagħha eċċepew:

1. Preliminarjament, it-talbiet attriċi fil-konfront tas-soċjeta' M & R Holdings Limited huma preskritti bid-dekors ta' xahrejn *ai termini* tal-Artikolu 535 tal-Kodici Civili Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta. Is-soċjeta' M & R Holdings Limited ġiet notifikata li saret korrezzjoni fejn hija saret parti fil-kawża fl-udjenza tal-11 ta' Novembru 2011 mentri l-ispoll allegatament ġie kommess għall-ħabta tal-15 ta' Jannar 2011. In effetti fis-sentenza fl-ismijiet "Bartolomeo Zarb vs Jesmond Camilleri" l-Qorti tal-Appell, dwar ċirkostanzi simili, iddeċidiet is-segwent:

"Fil-każ in eżami, l-attur l-ewwel ħa ż-żmien tiegħu biex jistitwixxi proċeduri ġudizzjarji kontra xi ħadd ismu "Leonard Camilleri", imbagħad wara ntebaħ li dan kien l-isem żbaljat, ottjena korrezzjoni tal-isem u ħareġ notifika f'indirizz divers, u effetwa notifika valida għall-ewwel darba kontra Jesmond Camilleri wara li kien għadda l-perijodu ta' sentejn (fis-7 ta' Ottubru 1995). Issa li kieku kellu jirriżulta li entro l-perijodu ta' sentejn, l-att ta' ċitazzjoni b'xi mod ġie f'idejn il-konvenut Jesmond Camilleri, allura din il-Qorti kienet tkun propensa li tabbraċċja r-raġjonament tal-ewwel Qorti għaliex, wara kollox, l-attur proprjament kellu l-għan li jħarrek lilu, imma mhux hekk jidher li ġara f'dan il-każ. Għalhekk fil-mument li l-konvenut ġie notifikat, l-azzjoni attriċi kienet ġja' preskritta, u jsegwi allura li kull att ieħor li sar wara, kompriża l-kjamata fil-kawża tas-soċjeta' assikuratriċi, kien milqut bl-istess preskrizzjoni".

2. Illi in effetti u per konsegwenza, t-talbiet attriċi kif dedotti ma qatt ma jistgħu jiġu milqugħa għaliex ladarba fil-konfront tas-soċjeta' M & R Holdings Limited huma

preskritti l-atturi qatt ma jistgħu jiġu ntegrati pjenament reali godiment tas-sit in kwistjoni.

3. Illi l-esponenti ma kkommettew l-ebda spill.
4. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Semgħet il-provi;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Appell tad-29 ta' April 2016 li permezz tagħha baġtet lura l-atti lil din il-Qorti meta iddeċidiet li l-azzjoni odjerna ġiet intavolata *entro* x-xahrejn rikjesti mill-liġi;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet.

Rat l-atti proċesswali u l-verbal tas-seduta tas-7 ta' Lulju 2017 fejn il-kawża thalliet għas-sentenza wara li l-Avukati rispettivi trattaw mill-ġdid l-istess kawża.

Ikkunsidrat:

Illi kif jidher ċar miċ-ċitazzjoni din hija kawża ta' spill. L-atturi qed isostnu illi l-konvenuti kkommettew dan l-ispoll meta daħlu fil-proprjeta' posseduta minnhom u bdew iħammluha. Kif hu magħruf huma tlieta l-elementi rikjesti biex azzjoni ta' spill tirnexxi, u ċjoe':

1. il-pussess – *possidesse*;
2. l-azzjoni spoljattiva li tkun saret bil-moħbi jew kontra l-volonta tal-attur – *spoliatum fuisse*, u
3. li l-azzjoni ssir fi żmien xahrejn minn meta jkun seħħ l-ispoll – *infra bimestre deduxisse*.

Illi l-konvenuti f'din il-kawża qed jopponu għall-kawża permezz ta' eċċezzjonijiet diversi. Il-konjuġi Grima qed jeċċepixxu l-integrità tal-ġudizzju u li l-azzjoni hija nfondata fil-fatt u fid-dritt. Il-konvenuti Grima u Grima and Sons Limited qed jeċċepixxu illi l-azzjoni hija improponibbli għaliex huma kulma għandhom interess huwa f'għalqa ferm iżgħar (żewġ *plots*) minn dik indikata fir-rikors, u li Isaac Grima personalment mhux involut. Il-konvenut Grech eċċepixxa l-istess preġudizzjali fir-rigward tal-entità tal-proprjeta; il-konvenut Borg eċċepixxa li ma kkommetta ebda spoll. L-istess Borg nomine eċċepixxa li l-atturi ma jistgħux jipponu kawża waħda kontra d-diversi konvenuti. Il-konvenuti Vassallo u Abdilla eċċepew li ma humiex legittimi kontraditturi għaliex aġixxew fuq ordni ta' haddiehor. Il-konvenuti kollha eċċepew it-trapass ta' xahrejn iżda kif issemma, din l-eċċezzjoni issa hija sorvolata bis-sentenza tal-Qorti tal-Appell.

Illi fis-sentenza “**Delia vs Schembri**” (deċiża mill-Prim Awla fl-4 ta' Frar 1958) ġie ritenut illi;

“L-azzjoni ta' spoll isservi biex tipproteġi l-pussess, ikun x'ikun ... li jiġi vjolentement jew okkultament meħud mingħand il-possessur jew detentur u ġie deċiż kemm-il darba li tapplika wkoll għat-tutela tal-kważi pussess tad-drittijiet legali u hija inerenti għall-fatt ta' min b'awtorità privata ... jagħmel għaddannu ta' terza persuna att li għalkemm jista' jkollu dritt għalih ma jistax jeżerċitah mingħajr intervent tal-Qorti.”

Illi fi kliem **Pacifici Mazzoni** spoll vjolut huwa “*qualunque atto arbitrario che per forza privata si compia contro la volontarietà dello spogliato*”. (Vol III Sez. 52).

Illi kif ġie ritenut fil-kawża “**Margherita Fenech vs Pawla Zammit**” deċiża fit-12 ta' April 1958:

“L-actio spoliū hija radikata pjuttost fuq l-esigenzi ta’ utilita’ soċjali milli fuq il-prinċipju assolut ta’ ġustizzja, u hija eminentement intiża l-protezzjoni ta’ kwalunkwe pussess u jiġi impedit li ċittadin privat li jieħu l-liġi f’idejh; b’mod li l-fini tagħha huwa dak li jiġi restawrat l-istat tal-pussess li jkun ġie skonvolt jew turbat.”

Illi kif ukoll ġie ritenut:

*“Kif kellha okkażjoni tesprimi ruħha l-Onorabbli Qorti tal-Appell, l-indaġini li trid issir hija waħda limitatissima, rigoruża u skarna, u ma tinsab f’ebda leġislazzjoni oħra, u kompliet tgħid illi għalhekk indaġinijiet ibbażati fuq x’jgħidu u ma jgħidux ġuristi u awturi Franciżi u Taljani huwa għal kollox irrilevanti u inapplikabbli fil-kuntest tal-ordinament ġuridiku tagħna – Appell “**Cardona vs Tabone**” – deċiż fid-9 ta’ Marzu 1992).*

Illi l-atturi jsostnu li huma minn dejjem kien jaħdmu l-art in kwistjoni (fol 41 xheda ta’ Carmelo Gauci) u li hadd ma kellimhom fuqha sakemm kien kellimhom il-konvenut Grima (fol 43). Kompla jgħid li mbagħad sab lil Vassallo u Abdilla jhammlu l-art u dawn qalulu li kienu tqabbdu minn Carmelo Grima u Mario Borg. L-atturi l-oħra kkonfermaw li huma kien ilhom jaħdmu l-art għal hafna snin u kkonferma dan ix-xhud Joseph Farrugia u anke Felic Said.

Illi f’dan il-każ għalkemm huwa minnu li kif sostnew uħud mill-konvenuti, l-atturi filli jgħidu li huma proprjetarji u filli li huma pussessuri, jidher li kellhom aċċess għall-proprjeta’ in kwistjoni u kienu b’xi mod jagħmlu użu minnha. F’ċirkostanzi simili, skond is-sentenza fl-ismijiet “**Fenech vs Fenech**” mogħtija mill-Qorti tal-Appell fit-3 t’Ottubru 2003, *ifisser li* (l-atturi) *għandhom l-interess ġuridiku li jittutelaw u jipproteġu l-interessi tagħhom*. Għalhekk l-atturi kienu għall-inqas kpossessuri tal-kmamar in kwistjoni u li l-konvenuti għax jidhrilhom li huma l-proprjetarji qabdu u daħlu fiha u għammlu x-

xogħlijiet indikati. Dan ma japplikax għall-konvenuti Vassallo u Abdilla għaliex dawn kienu ġew inkarigati jagħmlu x-xogħlijiet mill-konvenuti l-oħra u għalhekk għandhom jiġu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju.

DEĊIŻJONI

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tilqa' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti Vassallo u Abdilla u tilliberahom mill-osservanza tal-ġudizzju, bl-ispejjez tagħhom jithallsu mill-atturi.

Tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti l-oħra u tilqa' t-talbiet attriċi fil-konfront tagħhom. Għall-fini tat-tieni talba tipprefiġġi terminu ta' xahrejn. Il-Qorti tinnomina lill-A.I.C. Valerio Schembri biex jissorvelja x-xogħlijiet.

L-ispejjeż rimanenti jkunu a kariku tal-konvenuti l-oħra.

Moqrija.

**Onor. Joseph Azzopardi LL.D.
Imħallef**

**Mario Debono
Deputat Registratur**